Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
ATHANASIOSA RANTOSA,
predstavljeni 14. oktobra 2021 [1]

**Združeni zadevi C-428/21 PPU in C-429/21 PPU**

**HM (C-428/21 PPU)**
**TZ (C-429/21 PPU)**
**ob udeležbi**
**Openbaar Ministerie**

(Predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ju je vložilo rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska))

„Predhodno odločanje – Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Evropski nalog za prijetje – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Člen 27(3)(g) in (4) – Zahteva po soglasju za razširitev kaznivih dejanj – Člen 28(3) – Zahteva po soglasju za nadaljnjo predajo – Člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Učinkovito sodno varstvo – Pravica predane osebe do zaslišanja – Kraj uresničevanja te pravice – Postopki“

## I. Uvod

1. Predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ju je vložilo rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska), se v bistvu nanašata na postopke, po katerih se uresničuje pravica do zaslišanja za osebo, predano pravosodnim organom ene od držav članic po izdaji evropskega naloga za prijetje (ENP), in sicer v okviru zahteve po soglasju izvršitvenega pravosodnega organa za razširitev kaznivih dejanj v smislu člena 27(3)(g) in (4) Okvirnega sklepa 2002/584/PNZ [2] v prvi zadevi ter zahteve po soglasju tega pravosodnega organa za nadaljnjo predajo v smislu člena 28(3) tega okvirnega sklepa v drugi zadevi [3].

2. Natančneje, Sodišče je pozvano, naj se izreče o tem, v kateri državi članici in po katerih postopkih lahko oseba, predana na podlagi ENP, uresničuje svojo pravico do zaslišanja, preden da izvršitveni pravosodni organ dodatno soglasje, torej o vprašanjih, na kateri v Okvirnem sklepu 2002/584 ali drugih predpisih Unije ni izrecno odgovorjeno. Glavni izziv obravnavanih zadev je

[1] Jezik izvirnika: francoščina.

[2] Sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24) (v nadaljevanju: Okvirni sklep 2002/584).

[3] Naj opozorim, da spada soglasje za razširitev kaznivih dejanj ali za nadaljnjo predajo (v nadaljevanju, brez razlikovanja: dodatno soglasje) med izjeme od pravila, po katerem predane osebe ni dovoljeno kazensko preganjati, kaznovati ali ji kako drugače odvzeti prostosti za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila predana (v nadaljevanju: pravilo specialnosti).

torej pojasniti obseg in postopke uresničevanja te pravice do zaslišanja, da se tako zagotovi ravnotežje med učinkovitostjo mehanizma ENP, ki večinoma temelji na načelu medsebojnega priznavanja, na eni strani in spoštovanjem temeljnih pravic predane osebe na drugi strani.

3. Na podlagi razlage upoštevnih določb prava Unije v povezavi z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) bom najprej in predhodno ugotovil, da ima predana oseba pravico biti zaslišana, preden da izvršitveni pravosodni organ dodatno soglasje; dalje, to pravico je treba uresničevati v odnosu do izvršitvenega pravosodnega organa in po pravu izvršitvene države članice, lahko pa se uresničuje bodisi v izvršitveni bodisi v odreditveni državi članici; in še nazadnje, navedeno pravico je mogoče uresničevati po postopkih, o katerih se med seboj dogovorita pristojna organa odreditvene in izvršitvene države članice na podlagi nacionalnih predpisov, ki se uporabljajo, če se zagotovi njeno učinkovito uresničevanje.

## II. Pravni okvir

### *A. Pravo Unije: Okvirni sklep 2002/584*

4. V uvodnih izjavah 5, 6, 10 in 12 Okvirnega sklepa 2002/584 je navedeno:

„(5) Zastavljeni cilj Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice, prinaša odpravo postopka izročitve med državami članicami in njegovo nadomestitev s sistemom predaje oseb med pravosodnimi organi. Nadalje uvedba novega poenostavljenega sistema predaje osumljenih ali obsojenih oseb zaradi kazenskega pregona ali izvršitve kazni omogoča, da se odpravijo sedaj zapleteni in zamudni postopki izročitve. Tradicionalno sodelovanje, ki je doslej vladalo med državami članicami, bi moralo, v območju svobode, varnosti in pravice, v kazenskopravnih zadevah nadomestiti sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev, ki obsegajo odločitve pred izrekom kazni in pravnomočne odločbe.

(6) [ENP], kot ga predvideva ta okvirni sklep, je na področju kazenskega prava prvi konkretni ukrep izvajanja načela medsebojnega priznavanja, o katerem je Evropski svet navedel, da je , temeljni kamen‘ pravosodnega sodelovanja.

[…]

(10) Mehanizem [ENP] temelji na visoki stopnji zaupanja med državami članicami. Njegovo izvajanje se lahko zaustavi samo v primeru resnih in nenehnih kršitev načel iz člena 6(1) [PEU] ene od držav članic, ki jih ugotovi Svet na podlagi člena 7(1) omenjene pogodbe s posledicami, navedenimi v členu 7(2) te pogodbe.

[…]

(12) Ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava člen 6 [PEU] in jih izraža [Listina], zlasti Poglavje VI Listine. Nič v tem okvirnem sklepu se ne sme razlagati kot prepoved zavrnitve predaje osebe, za katero je bil izdan [ENP], kadar obstaja razlog za prepričanje, da je na podlagi objektivnih elementov, [kadar na podlagi objektivnih elementov obstaja razlog za prepričanje, da je] bil nalog izdan z namenom kazenskega pregona in kaznovanja osebe na podlagi njenega spola, rase, vere, etničnega izvora, državljanstva, jezika, političnega prepričanja ali spolne usmerjenosti, ali da bo oseba zaradi katerega od teh razlogov v slabšem položaju.“

5. Člen 1 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitev [ENP] in obveznost njegove izvršitve“, določa:

„1. [ENP] je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak [ENP] na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 [PEU].“

6. Členi od 3 do 4a navedenega okvirnega sklepa določajo razloge za obvezno ali fakultativno neizvršitev ENP.

7. Poglavje 2 tega okvirnega sklepa, naslovljeno „Postopek predaje“, vsebuje člene od 9 do 25.

8. Člen 11 Okvirnega sklepa 2002/584, naslovljen „Pravice zahtevane osebe“, določa:

„1. Po prijetju zahtevane osebe izvršitveni pravosodni organ po pravu svoje države zahtevano osebo obvesti o [ENP] in o njegovi vsebini ter o možnosti soglašanja s predajo odreditvenemu pravosodnemu organu.

2. Zahtevana oseba, ki je bila prijeta na podlagi [ENP], ima pravico do pravnega zastopnika in tolmača v skladu z notranjim pravom izvršitvene države članice.“

9. Člen 13 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Privolitev s predajo“, določa:

„1. Če prijeta oseba navede, da soglaša s svojo predajo, poda svoje soglasje in, kadar je primerno, izrecno odpoved pravici do ‚pravila specialnosti‘, omenjenega v členu 27(2), pred izvršitvenim pravosodnim organom v skladu z notranjim pravom izvršitvene države članice.

2. Vsaka država članica z ustreznimi ukrepi zagotovi, da sta soglasje in, kadar je primerno, odpoved iz odstavka 1 podana na način, ki kaže, da ju je prijeta oseba izrekla prostovoljno in zavedajoč se vseh posledic. V ta namen ima oseba pravico do pravnega zastopnika.

3. Soglasje in, kadar je primerno, odpoved iz odstavka 1 se uradno zapišeta v skladu s postopkom, ki ga določa notranje pravo [izvršitvene] države članice.

[…]“,.

10. Člen 14 navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Zaslišanje zahtevane osebe“, določa:

„Kadar prijeta oseba ne soglaša s predajo, kakor je navedeno v členu 13, ima pravico do zaslišanja pred izvršitvenim pravosodnim organom v skladu z zakonodajo izvršitvene države članice.“

11. Člen 15 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Odločitev o predaji“, določa:

„1. Izvršitveni pravosodni organ odloči, v časovnih rokih in pod pogoji, opredeljenimi v tem okvirnem sklepu, ali bo predal prijeto osebo.

2. Če izvršitveni pravosodni organ ugotovi, da podatki, ki mu jih je poslala odreditvena država članica, ne zadostujejo za odločitev o predaji, zahteva, da se mu nujno pošljejo potrebne dodatne informacije, zlasti v zvezi s členi 3 do 5 in členom 8, in lahko določi rok za njihovo sprejetje [prejetje], pri tem pa mora upoštevati časovne roke določene v člen[u] 17.

3. Odreditveni pravosodni organ lahko izvršitvenemu pravosodnemu organu kadarkoli pošlje kakršenkoli dodaten koristen podatek.“

12. Člen 18 Okvirnega sklepa 2002/584, naslovljen „Razmere do odločitve“, določa:

„1. Kadar se [ENP] odredi zaradi uvedbe kazenskega postopka, mora izvršitveni pravosodni organ:

(a) privoliti v zaslišanje zahtevane osebe v skladu s členom 19;

(b) ali privoliti v začasno premestitev zahtevane osebe.

2. Pogoje in trajanje začasne premestitve določita odreditveni in izvršitveni pravosodni organ v medsebojnem sporazumu.

3. V primeru začasne premestitve mora imeti oseba možnost vrnitve v izvršitveno državo članico, da bi se udeležila zaslišanj, ki so del postopka njene predaje.“

13. Člen 19 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Zaslišanje osebe do odločitve“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Zahtevano osebo zasliši pravosodni organ, pri tem pa mu pomaga oseba[,] imenovana po pravu države članice zahtevanega [zahtevajočega] sodišča.

2. Zaslišanje zahtevane osebe poteka po pravu izvršitvene države članice in po pogojih, ki jih v medsebojnem sporazumu določita odreditven[i] in izvršitven[i] pravosodn[i] organ[…].“

14. Poglavje 3 navedenega okvirnega sklepa, naslovljeno „Posledice predaje“, vsebuje člene od 26 do 30.

15. Člen 27 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Možnost kazenskega pregona zaradi drugih kaznivih dejanj“, določa:

„1. Vsaka država članica lahko uradno obvesti generalni sekretariat Sveta, da v njenih odnosih z drugimi državami članicami, ki so podale enako izjavo, velja domneva o soglasju s kazenskim pregonom, sojenjem ali priporom z namenom izvršitve kazni zapora ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti[,] za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo osebe in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila oseba predana, razen če v posameznem primeru izvršitveni pravosodni organ ne navede drugače v svoji odločitvi o predaji.

2. Razen v primerih iz odstavkov 1 in 3 se predane osebe ne sme kazensko preganjati, kaznovati ali ji kako drugače odvzeti prostost za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila predana.

3. Odstavek 2 se ne uporablja v naslednjih primerih:

(a) kadar oseba, ki ima možnost zapustiti ozemlje države članice, ki ji je bila predana, tega ne stori v 45 dneh po svoji dokončni izpustitvi ali se na to ozemlje po odhodu znova vrne;

(b) storjeno dejanje ni kaznivo [s] kaznijo zapora ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti;

(c) kazenski postopek ne daje podlage za uporabo ukrepov, vezanih na odvzem prostosti;

(d) kadar bi bila oseba kaznovana s kaznijo ali ukrepom, ki ni vezan z odvzemom prostosti, zlasti z denarno kaznijo ali kakim nadomestnim ukrepom, četudi bi lahko ta kazen ali ukrep povzročila omejevanje osebne prostosti;

(e) kadar se oseba, če je to primerno, hkrati s soglasjem o svoji predaji odpove pravilu specialnosti v skladu s členom 13;

(f) kadar se oseba po predaji izrecno odpove upravičenosti do pravila specialnosti v zvezi s posameznimi dejanji, ki so bila storjena pred predajo. Odpovedna izjava se poda pred pristojnimi pravosodnimi organi odreditvene države članice in se zapiše v skladu z domačo zakonodajo te države. Odpoved se poda na način, ki kaže, da jo je oseba izrekla prostovoljno in zavedajoč se vseh posledic. V ta namen ima oseba pravico do pravnega zastopnika.

(g) kadar izvršitveni pravosodni organ, ki je osebo predal, poda svoje soglasje v skladu z odstavkom 4.

4. Zahteva po soglasju se predloži izvršitvenemu pravosodnemu organu skupaj s podatki iz člena 8(1) in s prevodom iz člena 8(2). Soglasje se poda, kadar tudi za dejanje, za katerega se zahteva, veljajo določbe o predaji iz tega okvirnega sklepa. Soglasje se zavrne iz razlogov iz člena 3, drugače pa se lahko zavrne samo zaradi razlogov iz člena 4. Odločitev o zahtevi se sprejme najpozneje v 30 dneh po prejemu zahteve.

Za primere iz člena 5 mora odreditvena država članica dati zagotovila, predvidena s tem členom.“

16. Člen 28 Okvirnega sklepa 2002/584, naslovljen „Predaja ali poznejša izročitev“, določa:

„1. Vsaka država članica lahko obvesti Generalni sekretariat Sveta, da v odnosih z državami članicami, ki so podale enako izjavo, velja domneva o soglasju s predajo osebe državi članici, ki ni odreditvena država članica, na podlagi evropskega naloga za prijetje, odrejenega za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo osebe, razen če v posameznem primeru izvršitveni pravosodni organ ne navede drugače v svoji odločitvi o predaji osebe.

2. V vsakem primeru se lahko oseba, ki je bila predana odreditveni državi članici na podlagi evropskega naloga za prijetje, brez soglasja izvršitvene države članice preda državi članici, ki ni izvršitvena država članica, na podlagi [ENP], odrejenega za katero koli dejanje, ki je bilo storjeno pred njeno predajo, in sicer v naslednjih primerih:

(a) kadar zahtevana oseba, ki ima možnost zapustiti ozemlje države članice, ki ji je bila predana, tega ne stori v 45 dneh po svoji dokončni izpustitvi ali se na to ozemlje po odhodu znova vrne;

(b) kadar zahtevana oseba soglaša s svojo predajo državi članici, ki ni izvršitvena država članica, na podlagi evropskega naloga za prijetje. Soglasje se poda pred pristojnim pravosodnim organom odreditvene države članice in zapiše po pravu te države. Soglasje se poda na način, ki kaže, da ga je oseba izrekla prostovoljno in zavedajoč se vseh posledic. V ta namen ima zahtevana oseba pravico do pravnega zastopnika;

(c) kadar za zahtevano osebo ne velja pravilo specialnosti v skladu s členom 27(3)(a), (e), (f) in (g).

3. Izvršitveni pravosodni organ soglaša s predajo osebe drugi državi članici po naslednjih pravilih:

(a) zahteva po soglasju se predloži v skladu s členom 9 s podatki, ki jih omenja člen 8(1) in prevodom, ki ga navaja člen 8(2);

(b) soglasje se poda, kadar tudi za dejanje, za kater[o] se zahteva, veljajo določbe o predaji iz tega okvirnega sklepa;

(c) odločitev se sprejme najpozneje v 30 dneh po prejemu zahteve;

(d) soglasje se zavrne zaradi razlogov iz člena 3, drugače se lahko zavrne samo zaradi razlogov iz člena 4.

V primerih iz člena 5 mora odreditvena država članica dati zagotovila po tem členu.

4. Ne glede na odstavek 1 se oseba, ki je bila predana na podlagi [ENP], ne izroči tretji državi brez soglasja pristojnega pravosodnega organa države članice, ki je to osebo predala. To soglasje se poda v skladu s konvencijami, ki zavezujejo to državo članico, ter z njeno notranjo zakonodajo.“

### *B. Nizozemsko pravo*

17. Okvirni sklep 2002/584 je bil v nizozemsko pravo prenesen z Overleveringswet (zakon o predaji) z dne 29. aprila 2004. [4]

[4] Stb. 2004, št. 195.

18. Člen 14 zakona o predaji, ki je vključen v poglavje II, naslovljeno „Predaja s strani Nizozemske“, oddelek 1, naslovljen „Pogoji za predajo“, s katerim se v odstavkih 1 in 3 prenaša člen 27(2), (3) in (4) Okvirnega sklepa 2002/584, določa:

„1. Predaja se odobri le, če je izpolnjen splošni pogoj, da zahtevana oseba ne bo preganjana ali kaznovana oziroma da ji na drug način ne bo omejena prostost v zvezi s kaznivimi dejanji, ki so bila storjena pred njeno predajo in za katera se ne predaja, razen če:

[…]

(f) je bilo v zvezi s tem predhodno zaprošeno za soglasje sodišča in je bilo to soglasje odobreno.

[…]

3. Državni tožilec najkasneje tretji dan po prejemu zahteve odreditvenega pravosodnega organa po soglasju v smislu prvega odstavka, točka (f), ali drugega odstavka, točka (c), pisno zahteva, naj sodišče obravnava zahtevo. Državni tožilec v ta namen zahtevo s pripadajočim prevodom predloži sodišču. Sodišče izda soglasje iz prvega odstavka, točka (f), ali drugega odstavka, točka (c), glede kaznivih dejanj, za katera bi bila po tem zakonu dovoljena predaja. Odločitev o zahtevi se v vsakem primeru sprejme v sedemindvajsetih dneh po njenem prejemu. Državni tožilec z odločitvijo sodišča nemudoma seznani odreditveni pravosodni organ.“

19. Člen 25(1) in (3) navedenega zakona, ki je vključen v poglavje II, oddelek 2, naslovljen „Postopek predaje“, naslov C, „Odločitev o predaji“, določa:

„1. Zaslišanje zahtevane osebe je javno, razen če ta zahteva, da se zadeva obravnava ob izključitvi javnosti ali če sodišče odredi izključitev javnosti iz pomembnih razlogov, navedenih v zapisniku zaslišanja.

[…]

3. Pri zaslišanju zahtevane osebe je lahko prisoten njen zagovornik.

[…]“.

## III. Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

### *A. Zadeva C-428/21 PPU*

20. Fővárosi Törvényszék (županijsko sodišče v Budimpešti, Madžarska) je 13. aprila 2021 pri nizozemskih organih vložilo zahtevo po soglasju za razširitev kaznivih dejanj v smislu člena 27(3)(g) in (4) Okvirnega sklepa 2002/584 v zvezi s HM, nigerijskim državljanom, ki je bil madžarskim organom predan na podlagi ENP, izvršenega 25. maja 2020, in je bil na Madžarskem priprt. Namen te zahteve je bil omogočiti njegov kazenski pregon za kaznivo dejanje, ki naj bi ga storil pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bil izdan ENP.

21. HM je na obravnavi izjavil, da se ne želi odpovedati varstvu, zagotovljenemu s pravilom specialnosti iz člena 27(3)(f) tega okvirnega sklepa.

22. V teh okoliščinah je rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu), ki odloča v okviru zahteve za razširitev kaznivih dejanj, potem ko je HM priznalo pravico do zaslišanja glede soglasja za razširitev kaznivih dejanj, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 27(3)(g) in (4) [Okvirnega sklepa 2002/584] v povezavi s pravico do učinkovitega sodnega varstva razlagati tako, da:

– bi morala predana oseba možnost do uresničevanja svoje pravice do zaslišanja v zvezi z zahtevo po soglasju za razširitev kaznivih dejanj imeti v odreditveni državi članici, kadar jo pravosodni organ te države članice zasliši glede morebitne odpovedi upravičenosti do pravila specialnosti v smislu člena 27(3)(f) [tega o]kvirnega sklepa; ali da

– bi morala ta oseba možnost do uresničevanja svoje pravice do zaslišanja imeti v državi članici, ki jo je predtem predala izvršitvenemu pravosodnemu organu, v postopku za podelitev soglasja za razširitev kaznivih dejanj?

2. Če bi morala imeti predana oseba možnost do uresničevanja svoje pravice do zaslišanja v zvezi z odločitvijo glede zahteve po soglasju za razširitev kaznivih dejanj v smislu člena 27(4) [Okvirnega sklepa 2002/584] v državi članici, ki jo je pred tem predala, na kakšen način ji mora ta država članica to omogočiti?“

### *B. Zadeva C-429/21 PPU*

23. Tožilstvo pri Konings van het Parket van Brussel (okrožno državno tožilstvo v Bruslju, Belgija) je 3. maja 2021 pri nizozemskih organih vložilo zahtevo po soglasju za nadaljnjo predajo v smislu člena 28(3) Okvirnega sklepa 2002/584 v zvezi s TZ, nizozemskim državljanom, ki je bil belgijskim organom predan na podlagi ENP in je bil v Belgiji priprt. Namen te zahteve je bil omogočiti predajo TZ nemškim organom zaradi kazenskega pregona kaznivega dejanja, ki naj bi ga storil pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bil izdan belgijski ENP.

24. V teh okoliščinah je rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu), ki odloča v okviru zahteve za nadaljnjo predajo, potem ko je TZ priznalo pravico do zaslišanja glede nadaljnje predaje, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 28(3) [Okvirnega sklepa 2002/584] v povezavi s pravico do učinkovitega sodnega varstva razlagati tako, da:

– mora oseba, ki je bila predana odreditveni državi članici in proti kateri je tretja država članica pozneje izdala [ENP] za kazniva dejanja, storjena pred to predajo, možnost do uresničevanja svoje pravice do zaslišanja v zvezi z zahtevo po soglasju za nadaljnjo predajo v smislu člena 28(3) [tega okvirnega sklepa] imeti v odreditveni državi članici pred pravosodnim organom te države članice med postopkom za izvršitev [ENP], ki ga je izdala tretja država članica;

– bi morala ta oseba možnost do uresničevanja svoje pravice do zaslišanja imeti v državi članici, ki jo je pred tem predala izvršitvenemu pravosodnemu organu v postopku za odobritev soglasja za nadaljnjo predajo?

2. Če bi morala imeti predana oseba možnost do uresničevanja svoje pravice do zaslišanja v zvezi z odločitvijo glede zahteve po soglasju za nadaljnjo predajo v smislu člena 28(3) [Okvirnega sklepa 2002/584] v državi članici, ki jo je pred tem predala, na kakšen način ji mora ta država članica to omogočiti?“

## IV. Nujni postopek pred Sodiščem

25. Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se ta predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 107 Poslovnika Sodišča obravnavata po nujnem postopku. V utemeljitev tega predloga je navedlo, da se postavljena vprašanja za predhodno odločanje nanašajo na razlago Okvirnega sklepa, ki spada v okvir naslova V tretjega dela Pogodbe DEU.

26. V zvezi z merilom nujnosti je predložitveno sodišče v okviru zadeve C-428/21 PPU navedlo, da je bil HM na dan vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe priprt na Madžarskem. To sodišče je navedlo, da če bi dalo soglasje za razširitev kaznivih dejanj, bi lahko zoper njega odredili pripor zaradi dodatnih kaznivih dejanj, kar bi lahko vodilo v podaljšanje trajanja tega pripora in strožjo kazen v primeru obsodbe. Če pa bi navedeno sodišče zavrnilo zahtevo za razširitev kaznivih dejanj, pristojni organ odreditvene države članice HM načeloma ne bi smel zadrževati v priporu za kazniva dejanja, na katera se ta zahteva nanaša, in v primeru obsodbe pristojni pravosodni organ te države članice načeloma ne bi smel izvršiti kazni odvzema prostosti, izrečene za ta kazniva dejanja. Predložitveno sodišče je zato menilo, da bo odgovor Sodišča na vprašanji za predhodno odločanje neposredno in odločilno vplival na trajanje pripora HM na Madžarskem.

27. Predložitveno sodišče je v okviru zadeve C-429/21 PPU navedlo, da je TZ v priporu v Belgiji do odločitve o zahtevi za soglasje za nadaljnjo predajo Nemčiji zaradi izvršitve ENP, ki so ga zoper njega izdali nemški organi. Navedlo je, da bo odločitev Sodišča vplivala na nadaljnje pridržanje te osebe v priporu v Belgiji.

28. V teh okoliščinah je prvi senat Sodišča 29. julija 2021 odločil, da se ugodi predlogu predložitvenega sodišča, naj se ti zadevi obravnavata po nujnem postopku predhodnega odločanja. Odločil je tudi, da se ti zadevi združita za pisni in ustni del postopka ter izdajo sodbe ter da se nizozemski vladi postavijo vprašanja za pisni odgovor.

29. Pisna stališča so predložili Openbaar Ministerie (državno tožilstvo, Nizozemska), nizozemska vlada in Evropska komisija. Nizozemska vlada je tudi pisno odgovorila na vprašanja Sodišča. Državno tožilstvo, nizozemska, irska francoska in madžarska vlada ter Komisija so ustno predstavile stališča na obravnavi 8. septembra 2021.

## V. Analiza

30. Predložitveno sodišče, ki je najprej navedlo, da je pravica predane osebe do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju del njene pravice do obrambe, ta pa je neločljivo povezana s pravico do učinkovitega sodnega varstva,[5] v obeh obravnavanih zadevah postavlja dve vprašanji

[5] V zvezi s tem se predložitveno sodišče sklicuje na sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Camposa Sánchez-Bordone v zadevi Openbaar Ministerie (Ponarejanje listin) (C-510/19, EU:C:2020:494, točka 87).

za predhodno odločanje: s prvim Sodišče sprašuje, v kateri državi članici mora imeti ta oseba možnost uresničevati svojo pravico do zaslišanja, z drugim pa, na kakšen način je mogoče to pravico uresničevati, če je v pristojnosti izvršitvene države članice.

31. V zvezi s tem uvodoma poudarjam, da z Okvirnim sklepom 2002/584 predani osebi ni izrecno priznana pravica do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju in da to vprašanje v sodni praksi Sodišča še ni bilo obravnavano.[6]

32. Torej bom, preden se lotim preučevanja teh dveh vprašanj za predhodno odločanje, preučil, ali je treba upoštevne določbe tega okvirnega sklepa v povezavi s pravico do učinkovitega sodnega varstva, določeno s členom 47 Listine, razlagati tako, da ima predana oseba pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju.

## *A. Pravica predane osebe do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju*

33. Ugotavljam, da čeprav v okviru izdaje ENP Okvirni sklep 2002/584 v členu 14 določa, da ima prijeta oseba, kadar ne soglaša s svojo predajo, pravico do zaslišanja pred izvršitvenim pravosodnim organom, ta okvirni sklep ne vsebuje nobene določbe v zvezi s pravico že predane osebe do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju.

34. Po tem pojasnilu menim, da je mogoče predani osebi na podlagi razlage upoštevnih določb Okvirnega sklepa 2002/584 v povezavi s cilji tega sklepa in pravico do učinkovitega sodnega varstva, določeno s členom 47 Listine, priznati pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju.

35. Na prvem mestu opozarjam, da je z Okvirnim sklepom 2002/584 sicer vzpostavljen sistem prostega pretoka sodnih odločb v kazenskih zadevah na podlagi načela medsebojnega priznavanja in visoke stopnje zaupanja med državami članicami[7], vendar se z njim hkrati spoštujejo temeljne pravice in upoštevajo načela, ki jih priznava člen 6 PEU in jih izraža Listina[8], zlasti njen člen 47, drugi odstavek.

36. V zvezi s tem je Sodišče je razsodilo, da pravica do zaslišanja v vsakem postopku, ki je sestavni del spoštovanja pravice do obrambe kot splošnega načela prava Unije, določenega v členu 47 Listine, vsakomur zagotavlja možnost, da koristno in učinkovito poda svoje stališče v upravnem postopku, in to pred sprejetjem vsake odločbe, ki bi lahko negativno vplivala na njegove interese.[9]

37. Na drugem mestu, najprej, Sodišče je že razsodilo, da se odločba o soglasju za razširitev kaznivih dejanj razlikuje od odločbe, s katero se izvrši ENP, in ima za zadevno osebo drugačne učinke od učinkov zadnjenavedene odločbe.[10] Menim, da enako velja za odločbo o soglasju za nadaljnjo predajo.

[6] Čeprav je generalni pravobranilec M. Campos Sánchez-Bordona v sklepnih predlogih v zadevi Openbaar Ministerie (Ponarejanje listin) (C-510/19, EU:C:2020:494, točke od 84 do 89) zaradi celovitosti priznal to pravico, se Sodišče o tem vprašanju v sodbi z dne 24. novembra 2020, Openbaar Ministerie (Ponarejanje listin) (C-510/19, EU:C:2020:953), ni izreklo.

[7] Glej uvodne izjave 5, 6 in 10 Okvirnega sklepa 2002/584.

[8] Glej uvodno izjavo 12 Okvirnega sklepa 2002/584.

[9] Glej v tem smislu sodbo z dne 26. julija 2017, Sacko (C-348/16, EU:C:2017:591, točka 34 in navedena sodna praksa).

[10] Sodba z dne 24. novembra 2020, Openbaar Ministerie (Ponarejanje listin) (C-510/19, EU:C:2020:953, točka 60).

38. Dalje, v skladu s členom 27(4) ter členom 28(3)(b) in (d) Okvirnega sklepa 2002/584 se dodatno soglasje poda, kadar tudi za dejanje, za katero se zahteva, veljajo določbe o predaji iz tega okvirnega sklepa, zavrne pa se iz istih razlogov za obvezno ali fakultativno neizvršitev, kot so določeni za ENP v členih 3 in 4 navedenega okvirnega sklepa.

39. Nazadnje, tako kot v postopku v zvezi z izvršitvijo ENP lahko tudi odločbe, ki se nanašajo na razširitev kaznivih dejanj in nadaljnjo predajo, kot poudarja predložitveno sodišče in v nasprotju s stališčem, ki ga je na obravnavi zavzela madžarska vlada, posegajo v svobodo predane osebe, saj se nanašajo na drugo kaznivo dejanje, kot je kaznivo dejanje, s katerim je bila utemeljena ta predaja, kar lahko privede do določitve višje kazni za to osebo. [11]

40. Zato je treba po mojem mnenju povleči vzporednice med pravico, podeljeno ob prvi predaji, na eni strani in pravico, ki se uporablja ob razširitvi kaznivih dejanj ali nadaljnji predaji, na drugi strani ter ugotoviti, da potreba po tem, da je predana oseba zaslišana v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju, temelji na enakih zahtevah, kot so tiste, s katerimi je utemeljena pravica te osebe do zaslišanja v zvezi z njeno prvotno predajo. [12]

41. Skratka, menim, da je treba člen 27(3)(g) in (4) ter člen 28(3) Okvirnega sklepa 2002/584 v povezavi z načelom učinkovitega sodnega varstva, določenim s členom 47 Listine, razlagati tako, da mora imeti predana oseba možnost biti zaslišana v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju.

42. Po razjasnitvi tega vidika se vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, nanašajo na to, v kateri državi članici in po katerih postopkih je mogoče uresničevati pravico predane osebe do zaslišanja.

### *B. Prvo vprašanje za predhodno odločanje*

43. Prvo vprašanje za predhodno odločanje se nanaša na to, v kateri državi članici mora imeti predana oseba možnost uresničevati svojo pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju.

44. Predložitveno sodišče, potem ko je poudarilo, da Okvirni sklep 2002/584 ne vsebuje nobenega pravila v zvezi s tem, v zadevi C-428/21 PPU v bistvu navaja dve možnosti. V skladu s prvo naj bi predana oseba svojo pravico do zaslišanja lahko uresničevala v odreditveni državi članici, kadar pravosodni organ te države članice to osebo zasliši glede morebitne odpovedi upravičenosti do pravila specialnosti iz člena 27(2) tega okvirnega sklepa. V skladu z drugo naj bi navedena oseba svojo pravico do zaslišanja lahko uresničevala v izvršitveni državi članici v okviru postopka za odobritev soglasja. V drugem primeru to sodišče meni, da bi se lahko izvršitveni pravosodni organ bodisi preprosto seznanil z zapisnikom zaslišanja (v odreditveni državi članici) bodisi opravil obravnavo.

45. Predložitveno sodišče v zadevi C-429/21 PPU prav tako predvideva dve možnosti. V skladu s prvo naj bi predana oseba svojo pravico do zaslišanja lahko uresničevala v odreditveni državi članici v okviru postopka za izvršitev drugega ENP. V skladu z drugo naj bi navedena oseba svojo pravico do zaslišanja lahko uresničevala v izvršitveni državi članici.

[11] Glej sodbo z dne 24. novembra 2020, Openbaar Ministerie (Ponarejanje listin) (C-510/19, EU:C:2020:953, točka 62).

[12] Poleg tega bi razlaga členov 27 in 28 Okvirnega sklepa 2002/584 tako, da se z njima ne priznava pravice predane osebe do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju, medtem ko je s členom 14 tega okvirnega sklepa ista pravica priznana prijeti osebi v zvezi s (prvo) zahtevo za predajo, ustvarila neutemeljene razlike med primerljivima položajema, ki sta za zadevno osebo enako kaznovalna, kar bi lahko vzbudilo dvom o združljivosti teh določb s temeljnimi pravicami predane osebe.

46. Naj uvodoma pripomnim, da se vprašanje za predhodno odločanje ne nanaša zgolj na to, v kateri državi članici – kot fizičnem kraju – mora imeti predana oseba možnost uresničevati svojo pravico do zaslišanja, ampak se večinoma nanaša na to, v odnosu do sodišča katere države članice mora imeti ta oseba možnost uresničevati navedeno pravico. [13]

47. V zvezi s tem na prvem mestu opozarjam, da mora – kot je navedeno v členih 3 in 4 Okvirnega sklepa 2002/584, na katera je napoteno v členu 27(4) in členu 28(3)(d) tega okvirnega sklepa – izvršitveni pravosodni organ preveriti, da ne obstajajo razlogi za obvezno neizvršitev ENP, zaradi katerih bi bilo zavrnjeno tudi dodatno soglasje. Pravosodni organ odreditvene države članice ni niti ob upoštevanju načela medsebojnega priznavanja pristojen za to, da se izreče o razlogih za zavrnitev dodatnega soglasja. Torej je izvršitveni pravosodni organ tisti, ki mora zaslišati predano osebo v zvezi s tem, in sicer v skladu s pravom izvršitvene države članice. [14]

48. Torej se mi zdi nujno, da je izvršitveni pravosodni organ – v obravnavani zadevi nizozemski pravosodni organ – vsaj udeležen v postopku, v katerem predana oseba uresničuje svojo pravico do zaslišanja, kadar ta postopek poteka v odreditveni državi članici, v obravnavanem primeru v zadevah C-428/21 PPU in C-429/21 PPU na Madžarskem oziroma v Belgiji, in sicer po postopkih, ki bodo preučeni v odgovor na drugo vprašanje za predhodno odločanje.

49. Ob upoštevanju te razlage in v nasprotju s tem, kar predložitveno sodišče predvideva v okviru prve možnosti, dvomim, da bi lahko predana oseba svojo pravico do zaslišanja *sic et simpliciter* uresničevala v odreditveni državi članici, kadar jo pravosodni organ te države članice zasliši o morebitni odpovedi upravičenosti do pravila specialnosti ali kadar drugi izvršitveni pravosodni organ odloča o izvršitvi drugega ENP.

50. Ker namreč izvršitveni pravosodni organ ostaja pristojen za postopek dodatnega soglasja, ki ga ureja pravo izvršitvene države članice, se mi zdi očitno, da mora uresničevanje pravice do zaslišanja, ki jo ima predana oseba, tej omogočiti, da navedenemu organu po pravu izvršitvene države članice predstavi svoje stališče o razširitvi kaznivih dejanj ali nadaljnji predaji. Kot upravičeno navaja predložitveno sodišče, v zadevi C-428/21 PPU pravosodni organ odreditvene države članice ni pristojen za to, da se izreče o razširitvi kaznivih dejanj, v zadevi C-429/21 PPU pa se okvir, v katerem drugi izvršitveni pravosodni organ odloča o izvršitvi drugega ENP, ne ujema nujno z okvirom, v katerem prvi izvršitveni pravosodni organ odloča o nadaljnji predaji. [15]

[13] To implicitno izhaja tudi iz opisa alternativnih možnosti, ki ju je predvidelo predložitveno sodišče, saj to v zadevi C-428/21 PPU predvideva možnost, da je predana oseba lahko zaslišana „v državi članici, ki jo je predala“, in da se ta pravica uresničuje, „kadar je izvršitveni pravosodni organ […] imel možnost vpogleda v zapisnik zaslišanja“ (v odreditveni državi članici).

[14] Kot je navedel generalni pravobranilec P. Cruz Villalón v stališču v zadevi West (C-192/12 PPU, EU:C:2012:322, točka 87), je namen zahteve po soglasju izvršitvene države članice za vsakršno nadaljnjo predajo ob preprosti predpostavki, kakršna je izrecno navedena v členu 28(2) Okvirnega sklepa 2002/584, tej državi predvsem omogočiti ohranitev nadzora nad smislom in ciljem predaje osebe drugi državi članici, zlasti ker ta država članica na prvi stopnji zagotavlja spoštovanje pravic in svoboščin osebe, ki je v postopku predaje in za katero veljajo s tem povezane nujne omejitve. Čeprav se to stališče nanaša na predpostavko soglasja za nadaljnjo predajo, se po mojem mnenju enako načelo uporablja za predpostavko soglasja za razširitev kaznivih dejanj.

[15] Iz istih razlogov menim, da je treba stališče generalnega pravobranilca M. Camposa Sánchez-Bordone iz sklepnih predlogov v zadevi Openbaar Ministerie (Ponarejanje listin) (C-510/19, EU:C:2020:494, točka 90), v skladu s katerim je spoštovanje pravice do obrambe v okviru zahteve po dodatnem soglasju lahko zagotovljeno tako, da se zaslišanje pripravi v odreditveni državi članici v okviru postopka iz člena 27 Okvirnega sklepa 2002/584, ali tako, da se zadevni osebi kot predhodno formalnost omogoči, da tej razširitvi pred odreditvenim organom nasprotuje, ta pa nato pošlje zahtevo izvršitvenemu organu, razumeti v smislu, da ostaja izvršitveni pravosodni organ pristojen za postopek dodatnega soglasja, zato pravice predane osebe do zaslišanja ni mogoče preprosto uresničevati pred pristojnimi organi odreditvene države članice, ampak je za to potrebna vsaj vpletenost izvršitvenega pravosodnega organa.

51. Poleg tega to, da Okvirni sklep 2002/584 v nekaterih položajih predani osebi omogoča, da se po predaji odpove upravičenosti do pravila specialnosti ali da soglasje za nadaljnjo predajo pred pristojnimi pravosodnimi organi odreditvene države članice v skladu s pravom te države,[16] po mojem mnenju ne nasprotuje tej ugotovitvi. To možnost, ki odstopa od pravila, po katerem se odpoved upravičenosti do pravila specialnosti ali soglasje za predajo običajno poda pred pristojnim pravosodnim organom izvršitvene države članice,[17] je mogoče utemeljiti z navzočnostjo te osebe v odreditveni državi članici in z dejstvom, da je zakonodajalec Unije v teh položajih, v katerih je „odločitev“ izključno v rokah predane osebe, v prizadevanju za učinkovitost omogočil, da lahko ta oseba pravice, ki bi jih običajno uresničevala pred izvršitvenim pravosodnim organom, uresničuje pred pristojnimi organi odreditvene države članice.

52. Na drugem mestu, glede vprašanja določitve kraja, v katerem mora biti mogoče zaslišati predano osebo, najprej ugotavljam, da je Sodišče v skladu s prvim odstavkom člena 267 PDEU pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede razlage Pogodb ter veljavnosti in razlage aktov institucij, organov, uradov ali agencij Unije. Toda uporaba prava Unije v konkretnih primerih in še toliko bolj uporaba nacionalnih pravil, sprejetih v okviru diskrecijske pravice držav članic pri izvajanju pravnega okvira Unije, spadata pretežno v pristojnost nacionalnih sodišč.[18] Vendar je kljub temu v pristojnosti Sodišča, da pojasni splošni okvir in po potrebi poda smernice glede združljivosti razpoložljivih pravnih instrumentov s pravom Unije.

53. Po tem pojasnilu menim, da bi bilo treba praktične postopke za uresničevanje pravice predane osebe do zaslišanja – ker Okvirni sklep 2002/584 ne vsebuje pravil v zvezi s tem – izoblikovati s sporazumom med pristojnima pravosodnima organoma izvršitvene in odreditvene države članice ob spoštovanju načela procesne avtonomije ter upoštevanju dejstva, da je izvršitveni pravosodni organ pristojen za sprejetje odločitve o dodatnem soglasju in je treba pri kakršnem koli dogovoru med zadevnima pravosodnima organoma spoštovati temeljne pravice predane osebe, zlasti pravico do učinkovitega sodnega varstva.

54. Že sam Okvirni sklep 2002/584 ponuja primere sodelovanja med pristojnimi pravosodnimi organi. Tako člen 19(2) tega okvirnega sklepa določa, da zaslišanje zahtevane osebe med čakanjem na odločitev o ENP poteka po pravu izvršitvene države članice in „po pogojih, ki jih v medsebojnem sporazumu določita odreditven[i] in izvršitven[i] pravosodn[i] organ[…]“, člen 31(2) navedenega okvirnega sklepa pa, da lahko države članice še naprej uporabljajo v času sprejetja tega okvirnega sporazuma veljavne dvostranske in večstranske sporazume in dogovore ter da lahko sklenejo dvostranske in večstranske sporazume in dogovore tudi po začetku veljavnosti Okvirnega sklepa 2002/584, če ti obstoječi ali novi sporazumi in dogovori omogočajo razširitev predpisov tega okvirnega sklepa in pomagajo še bolj poenostaviti postopke predaje oseb, ki so predmet ENP.

[16] Glej člen 27(3)(f) Okvirnega sklepa 2002/584, ki se uporablja, kadar se oseba pred izvršitvenim pravosodnim organom še ni odpovedala upravičenosti do pravila specialnosti v skladu s členom 13(1) in členom 28(2)(b) tega okvirnega sklepa.

[17] Glej člen 13(1) Okvirnega sklepa 2002/584.

[18] Glej v tem smislu zlasti sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Bobka v zadevi Van Ameyde España (C-923/19, EU:C:2021:125, točki 49 in 50).

55. Poleg tega se možnost, da se praktični postopki določijo s sporazumom med izvršitvenim in odreditvenim pravosodnim organom, sklada z naravo in logiko sistema pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah v Uniji [19] ter z duhom Okvirnega sklepa 2002/584, s katerim je vzpostavljen sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev v kazenskih zadevah na podlagi načela medsebojnega priznavanja in visoke stopnje zaupanja med državami članicami [20].

56. Glede, natančneje, možnosti, ki ju je predvidelo predložitveno sodišče, po eni strani menim, da nič v upoštevnih predpisih Unije ne nasprotuje temu, da v skladu z drugo predvideno možnostjo predano osebo zasliši izvršitveni pravosodni organ v izvršitveni državi članici v okviru postopka podaje dodatnega soglasja, čeprav je zaradi navzočnosti te osebe v odreditveni državi članici in njenega pripora – kot v zadevah iz postopkov v glavni stvari – ta rešitev, ki se z abstraktnega vidika zdi najustreznejša, [21] v praksi še posebej draga za zadevne organe in osebo.

57. Po drugi strani menim, da upoštevna ureditev Unije nič bolj ne nasprotuje niti temu, da je mogoče predano osebo zaslišati tudi v odreditveni državi članici. To, da je za obravnavo zahteve po dodatnem soglasju pristojen izvršitveni pravosodni organ v skladu s pravom izvršitvene države članice, še ne pomeni, da mora imeti predana oseba možnost svojo pravico do zaslišanja nujno uresničevati na ozemlju zadnjenavedene države članice.

58. Kot je bilo namreč že navedeno, je z Okvirnim sklepom 2002/584 – ob spoštovanju temeljnih pravic zadevnih oseb – vzpostavljen sistem prostega pretoka pravosodnih odločitev v kazenskih zadevah na podlagi načela medsebojnega priznavanja in visoke stopnje zaupanja med državami članicami. Poleg tega je Sodišče že razsodilo, da členov 27 in 28 tega okvirnega sklepa, ker določata pravila, ki odstopajo od načela medsebojnega priznavanja, ni mogoče razlagati tako, da bi bil onemogočen cilj, ki mu sledi navedeni okvirni sklep, namreč poenostaviti in pospešiti predaje med pravosodnimi organi držav članic ob upoštevanju nujnega medsebojnega zaupanja med njimi. [22] Nasprotna rešitev bi pomenila, da se *de facto* ponovno vzpostavijo zelo dragi postopki, kot so tisti, ki so se uporabljali za izročanje, s čimer bi bila omajana učinkovitost mehanizma, uvedenega s tem okvirnim sklepom.

59. V tem okviru še menim, da pravo Unije ne nasprotuje temu, da se zaslišanje predane osebe v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju izvede med postopkom v zvezi z morebitno odpovedjo upravičenosti do pravila specialnosti ali v zvezi s sprejetjem nadaljnje predaje, [23] če je to zaslišanje jasno ločeno od teh dveh postopkov in je zadevna oseba obveščena, da se njeno stališče glede zahteve po dodatnem soglasju naslovi na izvršitveni pravosodni organ in bo obravnavano po pravu izvršitvene države članice.

60. V teh okoliščinah predlagam, naj se na prvo vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba Okvirni sklep 2002/584, zlasti člen 27(3)(g) in (4) ter člen 28(3) tega sklepa, v povezavi s členom 47 Listine razlagati tako, da mora imeti oseba, ki je bila predana na podlagi izvršitve prvega ENP, možnost, da svojo pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju uresničuje v odnosu do izvršitvenega pravosodnega organa, pristojnega za obravnavo te zahteve, ne glede na to, ali je ta oseba zaslišana v izvršitveni ali v odreditveni državi članici.

[19] Glej na primer člen 22(5) in člen 24(3) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL 2014, L 130, str. 1).

[20] Glej uvodni izjavi 6 in 10 Okvirnega sklepa 2002/584.

[21] Glede na to, da je izvršitveni pravosodni organ glede odločbe o dodatnem soglasju pristojen v skladu s pravom izvršitvene države članice.

[22] Glej v tem smislu sodbo z dne 24. septembra 2020, Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Načelo specialnosti) (C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, točka 35).

[23] Na podlagi člena 27(3)(f) oziroma člena 28(2)(b) Okvirnega sklepa 2002/584.

### *C. Drugo vprašanje za predhodno odločanje*

61. Drugo vprašanje za predhodno odločanje se nanaša na to, na kakšen način mora imeti predana oseba možnost uresničevati svojo pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju, če mora imeti ta oseba možnost navedeno pravico uresničevati v izvršitveni državi članici.

62. V obeh zadevah iz postopkov v glavni stvari predložitveno sodišče pojasnjuje, da predani osebi nista bili vabljeni in nista bili navzoči na obravnavi zahtev za dodatno soglasje, prav tako pa ju ni zastopal niti noben zagovornik. V zadevi C-428/21 PPU to sodišče še pojasnjuje, da je bil zahtevi po soglasju za razširitev kaznivih dejanj priložen zapisnik zaslišanja predane osebe, ki ga je opravil pravosodni organ odreditvene države članice (Madžarske), v katerem je navedeno, da je ta oseba izjavila, da se ne želi odpovedati upravičenosti do pravila specialnosti.

63. Uvodoma opozarjam, da spada uporaba prava Unije v konkretnih primerih pretežno v pristojnost nacionalnih sodišč, pri čemer lahko Sodišče po potrebi poda smernice glede združljivosti razpoložljivih pravnih instrumentov s pravom Unije. [24]

64. Po tem pojasnilu podobno, kot sem navedel v odgovor na prvo vprašanje, [25] menim, da bi bilo treba postopke za uresničevanje pravice predane osebe do zaslišanja – ker Okvirni sklep 2002/584 ne vsebuje nobenega posebnega pravila v zvezi s tem – izoblikovati s sporazumom med zadevnima pravosodnima organoma izvršitvene in odreditvene države članice ob spoštovanju načela procesne avtonomije ter upoštevanju dejstva, da je izvršitveni pravosodni organ pristojen za sprejetje odločitve o dodatnem soglasju in je treba pri kakršnem koli sporazumu med zadevnima pravosodnima organoma spoštovati temeljne pravice predane osebe, zlasti pravico do učinkovitega sodnega varstva.

65. Glede, natančneje, konkretnih postopkov za uresničevanje pravice predane osebe do zaslišanja v zvezi z zahtevo po dodatnem soglasju na prvem mestu menim, da se lahko pristojni nacionalni organi, če nacionalni predpisi to omogočajo, oprejo na druge instrumente, ki sestavljajo pravni okvir pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah v Uniji. Ta okvir bi bil lahko za navedene organe referenčna točka, da se tako prepreči, da bi z uporabo različnih standardov ali neprimernim in zamudnim podvajanjem jamstev za predano osebo v obeh državah članicah, na kateri se zahteva po dodatnem soglasju nanaša, lahko omajali učinkovitost mehanizma ENP. [26]

66. Naj med temi instrumenti najprej opozorim na začasno premestitev predane osebe, kot je določena zlasti s členoma 22 in 23 Direktive 2014/41 zaradi izvršitve evropskega preiskovalnega ukrepa v kazenski zadevi, [27] čeprav gre za ukrep, ki je za zadevne organe posebej drag. Enako po mojem mnenju velja za morebitni odhod izvršitvenega pravosodnega organa v odreditveno državo članico zaradi zaslišanja predane osebe.

67. Nato napotujem na mehanizme avdiovizualnega prenosa, zlasti na videokonferenco. Uporaba teh instrumentov je določena zlasti s členom 24 Direktive 2014/41, ki pravosodnemu organu omogoča izdajo evropskega preiskovalnega naloga, da bi kot osumljenca ali obdolženca zaslišal

[24] Glej točko 52 teh sklepnih predlogov.

[25] Glej točke od 53 do 55 teh sklepnih predlogov.

[26] Naj v zvezi s tem opozorim, da se v skladu s členom 27(4) in členom 28(3)(c) Okvirnega sklepa 2002/584 odločitev o zahtevi po dodatnem soglasju sprejme najpozneje v 30 dneh po prejemu te zahteve.

[27] Menim, da ne glede na to, ali je v obravnavani zadevi mogoče uporabiti to direktivo, kar nizozemski organi in Komisija v svojih stališčih izpodbijajo, nacionalnim organom nič ne preprečuje, da se na ta instrument oprejo v postopkih za uporabo mehanizma ENP.

osebo, ki se nahaja na ozemlju druge države članice. Ne da bi želel posegati v prerogative nacionalnih organov, menim, da je ta instrument še posebej primeren za to, da se predani osebi, ki se nahaja v odreditveni državi članici, omogoči uresničevanje pravice, da jo zasliši izvršitveni pravosodni organ, preden se izreče o zahtevi po dodatnem soglasju, ne da bi bilo treba to osebo premestiti v izvršitveno državo članico. [28]

68. Nazadnje še menim, da pravo Unije v položajih, kakršna sta ta iz obravnavane zadeve, ne nasprotuje niti temu, da se lahko pravica predane osebe do zaslišanja uresničuje z uporabo pisnega postopka. Ta postopek je določen zlasti v členu 8 Direktive (EU) 2016/343, [29] ki ob tem, da v odstavku 1 določa, da države članice zagotovijo, da imajo osumljene in obdolžene osebe pravico biti navzoče na svojem sojenju, v odstavku 6 še dodaja, da ta člen ne posega v nacionalna pravila, ki določajo, da se postopek ali nekatere njegove faze izvajajo pisno, pod pogojem, da je to skladno s pravico do poštenega sojenja.

69. Menim, da bi tak postopek zadevni osebi lahko omogočil, da se izjavi, izvršitvenemu organu pa, da se ob poznavanju vseh dejstev izreče o zahtevi po dodatnem soglasju, ne da bi to vplivalo na možnost, ki jo ima ta organ v skladu s členom 15(2) Okvirnega sklepa 2002/584, to je, da od pristojnega pravosodnega organa odreditvene države zahteva, naj mu pošlje dodatne informacije.

70. Taka razlaga Okvirnega sklepa 2002/584 se poleg tega zdi skladna s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) v zvezi s členom 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), ki mu ustreza člen 47, drugi odstavek, Listine. [30]

71. ESČP je namreč razsodilo, da postopek izročitve, iz katerega v bistvu izhaja sistem ENP, ne povzroči poseganja v civilne pravice in obveznosti tožeče stranke niti ni povezan z utemeljenostjo kazenske obtožbe v smislu člena 6(1) EKČP. [31] Vsekakor je ESČP navedlo, da s členom 6(1) EKČP ni naložena absolutna obveznost izpeljave javne obravnave niti ni v skladu s to določbo ta v vseh postopkih nujna. [32] V zvezi s tem sicer drži, da lahko Unija v skladu s členom 52(3) Listine prizna širše varstvo, kot izhaja iz navedenega člena 6(1), vendar je Sodišče to sodno prakso ESČP upoštevalo in ob tem pojasnilo, da prav tako niti člen 47, drugi odstavek, Listine niti nobena njena druga določba ne nalaga take obveznosti [33].

[28] Ugotavljam, da je digitalizacija pravosodja, vključno z uporabo tehnologij za komuniciranje na daljavo, kot so videokonference, eden od ciljev, ki si jih je zastavila Unija za krepitev odpornosti pravosodnih sistemov in njihove zmožnosti za delo prek spleta, ter da Komisija predlaga, naj se digitalni način določi kot privzeta možnost pri čezmejnem pravosodnem sodelovanju med državami članicami Unije (glej zlasti Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 2. decembra 2020, Digitalizacija pravosodja v Evropski uniji – Zbirka orodij za izkoriščanje priložnosti (COM(2020) 710 final)). Poleg tega je v akcijskem načrtu za e-pravosodje za obdobje 2019–2023 (UL 2019, C 96, str. 9) med njegovimi prednostnimi nalogami navedena uporaba videokonference v čezmejnih postopkih.

[29] Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o krepitvi nekaterih vidikov domneve nedolžnosti in krepitvi pravice biti navzoč na sojenju v kazenskem postopku (UL 2016, L 65, str. 1).

[30] Glej Pojasnila k Listini o temeljnih pravicah (UL 2007, C 303, str. 17).

[31] Glej v tem smislu med drugim sodbo ESČP z dne 14. septembra 2014, Trabelsi proti Belgiji (CE:ECHR:2014:0904JUD000014010, točka 160 in navedena sodna praksa).

[32] To zlasti velja za zadeve, v katerih se ne postavlja vprašanje verodostojnosti ali ne zajemajo nasprotujočih si navedb o dejstvih, zaradi česar bi bila potrebna obravnava, zato se lahko sodišča v njih pravično in razumno izrečejo na podlagi ugotovitev, ki jih predložijo stranke, in drugih listin (ESČP, 23. november 2006, Jussila proti Finski, CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, točka 41).

[33] Glej sodbo z dne 4. junija 2015, Andechser Molkerei Scheitz/Komisija (C-682/13 P, neobjavljena, EU:C:2015:356, točka 44).

72. Na drugem mestu dodajam, da je ne glede na praktične postopke uresničevanja pravice predane osebe do zaslišanja nujno vzpostaviti varovala, da se v vseh okoliščinah zagotovi učinkovito uresničevanje pravice predane osebe do zaslišanja. Menim, da se ta varovala nanašajo predvsem na pravico do dostopa do zagovornika in na dostop do tolmačenja ali prevoda bistvenih procesnih aktov, [34] kadar je uresničevanje teh pravic potrebno.

73. Natančneje, pravica do dostopa do odvetnika v postopkih na podlagi ENP je določena zlasti v členu 10 Direktive 2013/48/EU. [35] Ta določba vključuje najprej pravico do dejanskega dostopa do odvetnika, nato pravico do srečanja in komunikacije z njim ter nazadnje pravico do navzočnosti in sodelovanja tega odvetnika pri zaslišanjih zadevne osebe.

74. Poleg tega je po mojem mnenju pomembno, da se izjave predane osebe, če ta svojo pravico do zaslišanja uresničuje pri pristojnih organih odreditvene države članice v nenavzočnosti izvršitvenega pravosodnega organa, zapišejo v zapisnik, ki ga je treba predložiti izvršitvenemu pravosodnemu organu in iz katerega je razvidno, da je bila navedena oseba izrecno pozvana, naj se izreče o zahtevi po dodatnem soglasju. [36]

75. V teh okoliščinah predlagam, naj se na drugo vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba člen 27(4) in člen 28(3) Okvirnega sklepa 2002/584 v povezavi s členom 47 Listine razlagati tako, da je mogoče, kadar predana oseba uresničuje svojo pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po soglasju za razširitev kaznivih dejanj ali za *nadaljnjo predajo* v izvršitveni državi članici, to pravico uresničevati po postopkih, o katerih se med seboj dogovorita pristojna organa odreditvene in izvršitvene države članice na podlagi upoštevnih nacionalnih predpisov, če se zagotovi učinkovito uresničevanje te pravice.

## VI. Predlog

76. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanji za predhodno odločanje, ki ju je postavilo rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska), odgovori:

1. Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, zlasti njegov člen 27(3)(g) in (4) ter člen 28(3) v povezavi s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da mora imeti oseba, ki je bila predana na podlagi izvršitve prvega evropskega naloga za prijetje, možnost, da svojo pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po soglasju izvršitvenega pravosodnega organa za razširitev kaznivih dejanj ali za nadaljnjo predajo uresničuje v odnosu do izvršitvenega pravosodnega organa, pristojnega za obravnavo te zahteve, ne glede na to, ali je predana oseba zaslišana v izvršitveni državi članici ali v odreditveni državi članici.

[34] V obravnavani zadevi predvsem novih obtožb, na katerih temelji zahteva po razširitvi kaznivih dejanj ali zahteva po nadaljnji predaji.

[35] Direktiva z dne 22. oktobra 2013 o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti (UL 2013, L 294, str. 1). Ta direktiva – kot je razvidno iz njenega člena 1 – določa zlasti minimalna pravila glede pravic oseb v postopku na podlagi ENP do dostopa do odvetnika.

[36] V zvezi s tem menim, da pravo Unije ne nasprotuje temu, da je to isti zapisnik kot v zvezi s postopkom glede morebitne odpovedi upravičenosti do pravila specialnosti ali glede sprejetja nadaljnje predaje, če sta navedena vidika jasno ločena.

2. Člen 27(4) in člen 28(3) Okvirnega sklepa 2002/584, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom 2009/299, v povezavi s členom 47 Listine o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da je mogoče, kadar predana oseba uresničuje svojo pravico do zaslišanja v zvezi z zahtevo po soglasju za razširitev kaznivih dejanj ali za nadaljnjo predajo v izvršitveni državi članici, to pravico uresničevati po postopkih, o katerih se med seboj dogovorita pristojna organa odreditvene in izvršitvene države članice na podlagi upoštevnih nacionalnih predpisov, če se zagotovi učinkovito uresničevanje te pravice.